

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2603154

Matèria Esport i cultura

Assumpte Sol·licituds en relació amb la conservació de BIC. Falta de resposta.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

El 20/06/2026 registrarem un escrit que identificarem amb el número de queixa 2603154, en què es manifestava que l'Administració podria haver vulnerat els drets de la persona titular.

Ens comunicava que el passat 11/02/2026 va presentar escrit davant de l'Ajuntament d'Onil en el qual posava de manifest diversos fets que podien afectar la correcta conservació i protecció del Palau del Marqués de Dos Aigües d'Onil, declarat bé d'interés cultural, i sol·licitava diverses actuacions en relació amb el BIC esmentat, així com incompliments reiterats del Pla de protecció del BIC. No obstant això, fins ara no ha obtingut resposta, ni té coneixement d'actuacions, inspeccions o mesures adoptades.

Per això, el dia 01/07/2026 sol·licitarem a l'Ajuntament d'Onil que, en el termini d'un mes, ens enviara un informe sobre este assumpte.

En l'informe, l'Ajuntament exposava, en resum:

- L'escrit presentat per l'associació veïnal va ser registrat en este ajuntament amb data 11 de febrer de 2026 i va donar lloc a l'obertura de l'expedient administratiu núm. 810/2026. Amb motiu de la seua tramitació, els Servicis Tècnics Municipals van procedir a l'estudi de les qüestions plantejades i es va emetre el corresponent informe tècnic en què s'analitzen les al·legacions formulades per l'associació i es valora la normativa aplicable, i també les actuacions municipals desenvolupades en matèria de protecció del Palau del Marqués de Dos Aigües i el seu entorn.
- No obstant això, a conseqüència dels diversos canvis produïts durant els últims mesos en el personal administratiu, la remissió de l'informe referit a l'interessat no va arribar a materialitzar-se, amb la qual cosa, una vegada rebut el requeriment formulat pel Síndic, s'ha procedit a la seua notificació.
- L'informe tècnic incorpora una descripció de les actuacions municipals desenvolupades en matèria de conservació del patrimoni històric, entre les quals destaquen les intervencions executades en el mateix Palau del Marqués de Dos Aigües i unes altres actuacions de recuperació del patrimoni cultural municipal.

Vam traslladar esta informació a la persona interessada per si desitjava presentar al·legacions. En la seua resposta, la persona interessada exposava:

L'informe municipal fonamenta bona part de la seua resposta en l'afirmació que el Palau Fortalesa del Marquès de Dos Aigües no disposa d'un Pla Especial de Protecció aprovat. Tanmateix, aquesta circumstància no elimina les obligacions legals de protecció derivades de la declaració del monument com a Bé d'Interès Cultural.

(...) Així mateix, la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol, i la Llei 4/1998, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, estableixen un règim de protecció dels Béns d'Interès Cultural i dels seus entorns que és plenament aplicable encara que el Pla Especial no haja estat aprovat.

Per tant, la inexistència d'aquest instrument urbanístic no pot justificar la inactivitat administrativa davant situacions que puguen afectar la correcta conservació i percepció del monument.

Mitjançant Resolució publicada en el DOGV núm. 8591, de 15 de juliol de 2019, la Direcció General de Cultura i Patrimoni va concedir a l'Ajuntament d'Onil una subvenció de 12.281,50 euros destinada expressament a la redacció del Pla Especial de Protecció del Palau Fortalesa Marquès de Dos Aigües.

No obstant això, l'Ajuntament no informa:

- si el Pla Especial va ser redactat;
- quin és el seu estat de tramitació;
- si fou justificat davant la Generalitat
- ni per què continua sense aprovar-se

2 Conclusions de la investigació

El present expedient de queixa es va iniciar per la possibilitat que s'hagueren vulnerat els drets de la persona titular a obtindre una resposta expressa de l'Administració a què es dirigix i també a la protecció del patrimoni cultural.

En relació amb la falta de resposta, l'Ajuntament d'Onil ha notificat la contestació a l'escrit presentat per la persona interessada després d'haver rebut la sol·licitud d'informació d'esta institució, al·legant canvis organitzatius i de personal en el departament corresponent.

No obstant això, hem d'assenyalar que el dret a una bona administració, arreglat en l'article 9.1 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, es conforma com un dret bàsic i essencial de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que esta els formule, donant-los una resposta expressa i motivada, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot

moment quina és la posició de l'administració implicada respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que estime més adequades.

Així, el que no té cabuda en cap cas és que, davant d'una petició formulada per la persona interessada que s'ajusta als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució sense la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat la resolució esmentada.

El fons de l'assumpte que es planteja en la queixa es referix a l'actuació municipal en relació amb la conservació i protecció del Palau Fortalesa del Marqués de Dos Aigües, declarat com a bé d'interés cultural, i el seu entorn.

Tal com assenyala la persona interessada, fins ara no s'ha aprovat el Pla especial de protecció del bé esmentat, malgrat haver-li sigut concedida una subvenció per a la seua redacció, i de l'obligació imposada en l'article 34.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del patrimoni cultural valencià, que disposa:

La declaració d'un immoble com a bé d'interès cultural determinarà per a l'ajuntament corresponent l'obligació d'aprovar provisionalment un pla especial de protecció del bé o un altre instrument urbanístic, d'anàleg contingut, que atenga les previsions contingudes en l'article 39 i trametre'l a l'òrgan urbanístic competent per a l'aprovació definitiva, en el termini d'un any des de la publicació de la declaració. L'aprovació provisional haurà de comptar amb informe previ de la conselleria competent en matèria de cultura. Aquest informe s'emetrà, en el termini de sis mesos, sobre la documentació que vaja a ser objecte d'aprovació provisional i tindrà caràcter vinculant.

No obstant això, el mateix article, en el punt 5, disposa que:

Fins que es produïska l'aprovació definitiva del corresponent pla especial regiran transitòriament les normes de protecció contingudes en el decret de declaració, d'acord amb el que preveu l'article 28 d'esta llei.

En la mateixa norma s'establixen, a més, criteris d'intervenció en els mencionats béns i el seu entorn, incloent-hi actuacions que requerixen l'autorització prèvia de la conselleria competent en matèria de patrimoni cultural.

No podem deixar de recordar que el patrimoni cultural valencià és una de les principals senyes d'identitat del poble valencià i el testimoniatge de la seua contribució a la cultura universal; els béns que l'integren constituïxen un llegat patrimonial d'inapreciable valor, la conservació i l'enriquiment del qual correspon a tots els valencians i, especialment, a les institucions i els poders públics que el representen, en este cas, a la conselleria esmentada.

L'article 46 de la Constitució Espanyola disposa que tots els poders públics garantiran la conservació i promouran l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, siga quin siga el seu règim jurídic i titularitat.

3 Consideracions a l'Administració

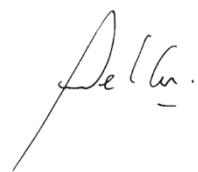
Per tot això, formulem les consideracions següents:

A L'AJUNTAMENT D'ONIL:

1. **RECORDEM EL DEURE LEGAL** de contestar dins del termini legalment establert, expressament i motivadament, als escrits que els interessats presenten davant d'eixa administració pública, d'acord amb el que s'ha previst en l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant, en el marc del dret a una bona administració.
2. **RECOMANEM** que es redacte i tramite el Pla especial de protecció del bé d'interés cultural Palau Fortalesa del Marqués de Dos Aigües, per a la seua aprovació per l'òrgan urbanístic competent.
3. **RECOMANEM** que, fins que s'aprove el pla de protecció, es done estricta compliment de les normes de protecció previstes legalment per a l'immoble i el seu entorn.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana